

SÖKANDE

Schneider Electric Sverige AB, 556259-3532

Ombud: Advokaterna Elisabeth Hallström och Nicklas Hansson
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB
Box 226
201 22 Malmö

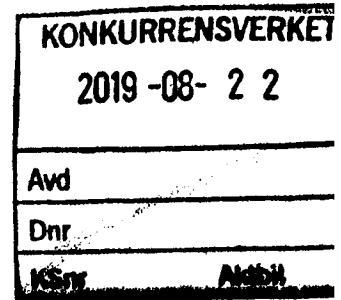
MOTPART

Jönköpings kommun, Upphandlingsavdelningen
Stadskontoret
551 89 Jönköping

Ombud: Advokaten Björn Lind och biträdande juristen Julia Svensson
Wesslau Söderqvist Advokatbyrå HB
Box 684
551 19 Jönköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Jönköpings kommuns begäran om muntlig förhandling.

Ansökan om överprövning avslås.

BAKGRUND

Jönköpings kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende en ny SCADA-plattform för styr- och övervakning av dess fastighetsbestånd med avseende på fastighetsautomation, brand-, säkerhet- och passersystem. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande där det ekonomiskt

mest fördelaktiga anbudet antas. Anbud från fyra andra leverantörer än Schneider Electric Sverige AB (Schneider) har kvalificerats, varvid anbud från en av dessa har antagits efter utvärdering.

YRKANDEN M.M.

Schneider yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs med beaktande av dess anbud, och anför bl.a. följande. Anbudet har prissatts i enlighet med kravet på angivet pris exklusive mervärdesskatt, uppdelat på fast pris och à-priser för löpande räkning med fiktiva timmar. Att inte kvalificera en anbudsgivare som uppfyller ställda krav bryter mot principen om likabehandling som föreskrivs i LOU. Anbudet avser ett nytt SCADA-system, vilket inkluderar samtliga moduler som krävs för att uppfylla ställda krav. Kommunens påstående är således direkt felaktigt. Schneiders tekniska lösning innebär således inte att kommunens nuvarande larmserver ska användas, vilket framgår av anbudet med ingiven specifikation. Vidare har Schneider prissatt sitt anbud helt i enlighet med kommunens krav. Eftersom man inte har gjort några reservationer i anbudet utgör angivet pris ett totalpris för allt det kommunen efterfrågat i upphandlingen, dvs. priset inkluderar obegränsade utökningar av antalet datapunkter. Schneiders tekniska lösning och det offererade priset är helt i enlighet med ställda krav och det tillkommer inga kostnader för utökning av antalet datapunkter. Således är även kommunens påstående i denna del direkt felaktigt, vilket framgår av en granskning av anbudet. Även påståendet att anbudet inte uppfyller grundläggande kravet om att systemet ska kunna kommunicera med underliggande system utan behov av tilläggsprogram eller tilläggshårdvaror är felaktigt och saknar stöd i anbudet. Med det offererade systemet EBO 2.0 behövs inga tilläggsprogram eller tilläggshårdvaror för att uppfylla i upphandlingen ställda krav, vilket framgår av produktblad. Det bestrids att Schneider i strid med anbudet vid anbudspresentationen skulle ha framfört att anbudet

inte uppfyller ställda krav i de avseenden som kommunen påstår. Under anbudspresentationen ställde kommunen en mängd tekniska frågor, varför bolagets företrädare tvingades ringa en kollega. Att kommunen inte ställde frågorna direkt till en tekniker kan möjligen ha orsakat missförstånd. Kommunen ska inte lägga eventuella missförstånd till grund för uteslutning. I vilket fall är det möte som hölls inte att jämställa med den anbudspresentation enligt förfrågningsunderlaget som ska genomföras som en del av utvärderingen, eftersom kommunen uttryckligen instruerat bolaget att inte ta med tekniker eller andra personer ur projektorganisationen. Schneider har uppfattat det som ett informellt möte i syfte att gå igenom anbudshandlingarna. Enligt Schneiders ingivna anbud uppfylls samtliga krav, varvid det är kommunen som har att styrka att Schneider har reserverat sig mot vad som uttryckligen krävs. Kommunen har inte visat något stöd för detta. – Schneider anser att det inte är nödvändigt med muntlig förhandling i målet. Schneider åberopar bl.a. ett produktblad.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan, och begär att muntlig förhandling ska hållas med förhör av två vittnen. Till stöd för talan anförs bl.a. följande. Schneider uppfyller inte det grundläggande kravet i ADA.21 på att omfatta en ny SCADA-plattform, eftersom anbudet saknar en larmsserver och således förutsätter att man kan nyttja/återanvända kommunens befintliga Nimbus larmsserver. Schneider uppfyller inte heller det grundläggande kravet i punkt SFE.2 i rambeskrivningen att antalet datapunkter ska vara obegränsat. Den tredje bristen består i att anbudet inte uppfyller det grundläggande kravet i AFA.21 på att systemet ska kunna kommunicera med underliggande system utan behov av tillägsprogram och tilläggshårdvaror. Det offererade systemet behöver separata s.k. automationsservrar för att kunna kommunicera med underliggande system. Schneider har också bekräftat att man har för avsikt att ta extra betalt för automationsservrar, i strid med ADB.14 och AFB.31 enligt vilka det krävs ett fast pris för leveransen och idrifttagningen av det nya styr- och övervakningssystemet. Bristerna intygades av Schneider i samband med den anbudspresentation som genomfördes i

enlighet med AFB.5. Under alla omständigheter är avvikelserna att anses som otillåtna reservationer. Dessa bekräftades av uttryckliga och detaljerade uppgifter från Schneiders representanter vid anbudspresentationen den 30 januari 2019. En tekniker närvarade per telefon för att säkerställa att de tekniska detaljerna blev ordentligt utredda. Att det skulle ha uppstått missförstånd är en ren efterhandskonstruktion. Kommunen har ställt direkta frågor som inte har kunnat missförstås. Schneider bekräftade dessutom vid slutet av anbudspresentationen att några av kraven hade missats och att man troligen skulle ha avstått från att lämna anbud om detta hade uppmärksamats tidigare. Även brister som blir kända först efter fattat tilldelningsbeslut eller vid överprövning gör att ett anbud måste förkastas. Att bristerna inte uttryckligen går att utläsa ur anbudshandlingarna saknar således relevans.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler m.m.

I 4 kap. 1 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

I 20 kap. 6 § LOU anges att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Om inte särskild bevisning är föreskriven i förfrågningsunderlaget är det tillräckligt för anbudsgivaren att i anbudet bekräfta att ska-krav är uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska ha rätt att utgå från att anbudet uppfyller kravet. Detta förtar inte den upphandlande myndighetens rätt att i

efterhand kräva in särskild bevisning och det står i så fall myndigheten fritt att bestämma hur anbudsgivaren ska visa att ett visst ska-krav uppfylls (se t.ex. Kammarrätten i Jönköpings dom den 28 oktober 2010, mål nr 2449-10 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 7 maj 2013, mål nr 661-13).

Upphandlingsdokument

I AFA.21 anges bl.a. följande.

I denna entreprenad ingår att leverera och driftsätta en ny SCADA-plattform för styr- och övervakning av kommunens fastighetsbestånd med avseende på fastighetsautomation, brand-, säkerhet- och passersystem. Viktiga faktorer för det nya styr- och övervakningssystemet ska vara öppet, flexibelt och framtidssäkert. Det innebär en möjlighet för Jönköpings kommun att behörigheten för systemintegration kan förläggas hos flera aktörer. Systemet ska även kunna kommunicera med underliggande system utan behov av exempelvis tilläggsprogram eller tilläggshårdvaror är nödvändiga. Vidare ska systemet vara förberett så att nya funktioner ska kunna integreras och utvecklas under systemets hela livslängd som bedöms antas vara minst 15 år. Systemet ska även byggas på ett vis som möjliggör långsiktig hållbarhet med avseende kring funktioner, säkerhet och utveckling.

I AFB.5 anges bl.a. följande.

Steg 2 (utvärdering)

Utvärdering (poängsättning) av anbud kommer att ske enligt de kriterier och viktning som anges under AFB.53. De anbudsgivare som kvalificerat sig för Steg 2 kommer i samband med en anbudspresentation att få presentera sitt anbud. En samlad bedömning kommer att göras av den information som anbudsgivaren lämnar – dvs. det som anges skriftligt i anbudet, den som presenteras vid anbudspresentationen resp. den som anges muntligt i samband med de personliga intervjuerna. Tidplan för anbudspresentationer och intervjuer kommer att meddelas respektive

anbudsgivare efter sista anbudsdag. Utvärdering utförs av en grupp bestående av 6 personer som var och en enskilt poängsätter respektive anbud inkl. anbudspresentation.

I SFE.2 anges bl.a. följande.

Tillämpningsprogramvaror

SCADA

SCADA ska vara uppbyggt och innehålla följande funktioner:

- *Antalet datapunkter ska vara obegränsat*

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

De obligatoriska krav som anges i förfrågningsunderlaget ska normalt vara till fullo uppfyllda i anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna uppta ett anbud till slutlig anbudsutvärdering och tilldela anbudsgivaren kontrakt (se HFD 2016 ref. 37 II).

Kommunens bedömning att ska-krav avseende ny SCADA-plattform, obegränsade datapunkter och kommunikation utan tilläggsprogram och tilläggs-hårdvaror inte är uppfyllda, kan inte utan vidare läggas till grund för förvaltningsrättens bedömning då Schneider gör gällande att ska-kraven är uppfyllda. Även om Schneider gör gällande att man har bekräftat ställda krav har man dock lämnat motsägelsefulla uppgifter om detta vid den anbudspresentation som hållits. Det noteras särskilt att Schneiders företrädare tog hjälp av en tekniker vid presentationen. Att denna hållits innan utvärderingsfasen föranleder ingen annan bedömning. Upphandlingsdokumentet

tillåter att information som lämnas vid anbudspresentation kan komma att beaktas vid prövning av anbud. Vid överprövning påstås nu att uppgifterna om bristande uppfyllelse skulle vara felaktiga. När det är fråga om påståenden som till sin natur är sådana att det inte går att bedöma tillförlitligheten av dem utan teknisk eller annan särskild sakkunskap är det emellertid leverantörens ansvar att genom sakkunnigbevisning eller på annat tillförlitligt sätt styrka sina påståenden. Någon sådan bevisning har, med hänsyn till vad Schneider uppgett om sitt anbud, inte visats i målet. Således har kommunen haft fog för att utesluta anbudet från utvärdering.

Förvaltningsrätten anser inte att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU till skada för Schneider. Ansökan ska därmed avslås.

Muntlig förhandling

Förfarandet i förvaltningsrätten är skriftligt. Enligt 9 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får dock i handläggningen ingå muntlig förhandling beträffande viss fråga när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet. I lagrummet anges vidare att muntlig förhandling ska hållas, om enskild som för talan i målet begär det samt förhandlingen ej är uppenbart obehövlig.

Det är kommunen som har begärt att muntlig förhandling ska hållas. Schneider har anfört att muntlig förhandling i målet inte är nödvändig. Med hänsyn till utgången i målet och med beaktande av sakfrågans beskaffenhet bedömer förvaltningsrätten att muntlig förhandling är uppenbart obehövlig. Begäran om muntlig förhandling ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Veronica Lindström

Rådmannen Veronica Lindström har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.